

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE
Institut Gerbert d'Aurillac

Sant Fruitós de Bages

Actualitzat el juny de 2022

1. INTRODUCCIÓ

2. DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ LINGÜÍSTICA DEL CENTRE

2.1. L'entorn

2.1.1. Ubicació del centre

2.1.2. Els centres de procedència

2.1.3. Mitjans de comunicació

2.2. El centre

2.2.1. El professorat

2.2.2. L' alumnat

2.2.3. El personal no docent

3. OBJECTIUS GENERALS DEL PLC

4. ENSENYAMENT I ÚS DE LES LLENGÜES EN EL CENTRE

4.1. Objectius generals lingüístics

4.2. Llengua catalana: llengua vehicular del centre

4.2.1. l'Aula d'acollida

4.3. Llengua castellana: llengua curricular del centre

4.4. Tractament de les llengües estrangeres

4.1.1. Tractament de la llengua anglesa

4.1.2. Tractament de la llengua francesa

4.1.3. Tractament d'altres llengües

4.5. Mecanisme de revisió del PLC

1. INTRODUCCIÓ

La Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística, a l'article 20, defineix la llengua catalana com la llengua pròpia de Catalunya i de l'ensenyament en tots els seus nivells educatius, com ja ho feia la Llei 7/1983, de 18 d'abril, de normalització lingüística a Catalunya.

L'Estatut d'autonomia de Catalunya, a l'article 6, determina que la llengua pròpia de Catalunya és el català i que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament.

Tal i com preveu la normativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, el professorat que es destina als centres des del curs 2007/2008 estan capacitats per fer les classes, oralment i per escrit, en català. Per tant, es preveu que no hi ha d'haver cap problema perquè el professorat s'adapti al PLC del centre.

El Projecte Lingüístic forma part del Projecte Educatiu de Centre (PEC) i fomenta l'enfocament plurilingüe.

Aquest Projecte Lingüístic s'ha revisat d'acord amb el Decret Llei 6/2022, de 30 de maig, en què es fixen els criteris aplicables a l'elaboració, l'aprovació, la validació i la revisió dels projectes lingüístics dels centres educatius.

2. DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ LINGÜÍSTICA DEL CENTRE

2.1. L'entorn

2.1.1. Ubicació del centre

El centre està ubicat al poble de Sant Fruitós de Bages, a 4 km al nord de Manresa, la capital comarcal. Els alumnes provenen del mateix poble i de les barriades de Torroella, La Rosaleda, Les Brucardes i Pineda de Bages; així com del municipi de Navarcles. Actualment també ens ve alumnat de la comarca per cursar el Batxibac.

La població d'aquesta zona, majoritàriament, entén i sap parlar el català.

2.1.2. Els centres de procedència

L'alumnat prové majoritàriament de les escoles Monsenyor Gibert i Pla del Puig, de Sant Fruitós de Bages. L'alumnat de batxillerat també prové de centres adscrits com l'institut de Navarcles o de concertats com ara Paidós, del mateix Sant Fruitós. A més, des del curs 2013/2014 el centre ofereix el Batxibac, fet que ha comportat l'arribada d'alumnat procedent de diferents punts de la comarca de Bages.

L'arribada d'alumnat nouvingut s'ha tornat a activar en els darrers cursos. Tenim alumnes de segona generació o que ja fa anys que s'han establert amb la família a Catalunya però també

altres d'arribada recent, majoritàriament són famílies provinents del Magreb, Hondures i Ucraïna. També hi ha alumnat d'altres països llatinoamericans, de l'Àfrica subsahariana, de països de l'est d'Europa i de l'Àsia.

En tots els centres adscrits de procedència de l'alumnat, la llengua de relació alumnat-mestres és el català, i la llengua de relació entre alumnes pot ser tant el català com l'espanyol. Com que el català ha estat l'idioma de relació de l'escola, cal que el nostre centre segueixi i garanteixi aquesta mateixa línia.

2.1.3. Mitjans de comunicació

Pel que fa a l'ús de la llengua catalana en àmbits culturals, cal destacar la presència d'alguns mitjans de comunicació locals i comarcals. El diari intercomarcal *Regió 7* té una bona difusió en tots els pobles de la zona. A Sant Fruitós hi ha una emissora de ràdio municipal, Ràdio Sant Fruitós, que emet en català i en la qual col·labora el nostre centre. El poble té també dues publicacions periòdiques en català: el setmanari *Montpeità* i el diari *Sant Fruitós digital*. En aquests moments, Navarcles no disposa de mitjans propis més enllà de revistes digitals comarcals, com *Bages digital*, o el butlletí municipal mensual *L'agenda*.

2.2. El centre

2.2.1. El professorat

Tal i com preveu la normativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, el professorat que es destina als centres des del curs 2007/2008 estan capacitats per fer les classes, oralment i per escrit, en català. Per tant, es preveu que no hi ha d'haver cap problema perquè el professorat s'adapti al PLC del centre.

Actualment al centre hi ha una plantilla de 52,5 places, que es concreten en 55 professors, 18 dels quals són interins, 2 contractats laborals i 35 funcionaris. Per tant, el professorat fix representa el 64% de la plantilla. El conjunt del professorat utilitza el català en les seves explicacions, tant oralment com per escrit, i en les relacions amb l'alumnat. Els llibres i guies didàctiques que es fan servir són en català, excepte a les classes de llengua i literatura espanyola, a les de llengües estrangeres, a les matèries que els alumnes del Batxibac han de rebre en francès (Història de França i Espanya, Llengua i literatura francesa, Teatre, Treball de Recerca, Educació Física, treballa l'empresa i Tutoria) i en les matèries que participen del projecte CLIL, que utilitzen obligatòriament una part del material didàctic en anglès. La llengua castellana s'utilitza de forma natural en el currículum de les matèries no lingüístiques a partir de material audiovisual (tutorials, reportatges, pel·lícules...) i en altres materials escrits procedents de la premsa i/o d'Internet. A més, en el context del Pla Lector, l'alumnat escull lliurement la llengua de les seves lectures.

La totalitat de la plantilla del centre utilitza el català com a llengua vehicular a nivell intern en claustres, equips docents, reunions de departament, coordinacions o tutories. Tanmateix, sempre que sigui possible, el tutor utilitza la llengua que s'adapti millor a la família, si aquesta no té prou domini de la catalana.

2.2.2. L'alumnat

La majoria de l'alumnat d'aquest centre té tant el català com el castellà com a llengua familiar i d'ús social. Tanmateix en els darrers anys s'ha incrementat l'ús social del castellà entre l'alumnat, especialment en hores d'esbarjo.

El centre també té un percentatge variable d'alumnat que no té com a llengua materna ni el català ni el castellà, sinó la del seu país d'origen, o la dels seus pares. Actualment, les llengües originals de l'alumnat d'aquest centre són, entre altres: l'àrab, l'amazigh, l'espanyol (peninsular o americà) el romanès, el polonès, l'alemany, l'anglès, el francès, el rus, l'ucraïnès, el wòlof o mandinkà (o altres llengües africanes del Senegal, el Congo o Guinea).

2.2.3. El personal no docent

El personal no docent té com a llengua familiar i de relació el català i el castellà.

3. OBJECTIUS GENERALS DEL PLC

- 1.- Oferir un servei de correcció als professors, a l'equip directiu i al personal de secretaria que els permeti usar correctament la llengua catalana tant a nivell oral com escrit.
- 2.- Revisar les publicacions penjades a la web, a instagram i a la revista del centre.
- 3.- Corregir els TdR que es presenten a concursos.
- 4.- Oferir informació sobre la formació permanent al professorat del centre sobre cursos de perfeccionament de la llengua escrita, oral, llenguatge especialitzat, etc.
- 5.- Informar el professorat sobre el material docent que es publica en català.
- 6.- Promoure l'ús de llibres de text i de consulta, diccionaris, mapes, etc. en versió catalana.
- 7.- Dotar la biblioteca del centre de llibres de consulta en català. Dotar-la també de les principals obres de la literatura catalana i obres estrangeres traduïdes al català i al castellà. Les obres de literatura espanyola i/o llatinoamericana hi seran en espanyol. Se seguirà el mateix criteri en el cas de les obres angleses, franceses o alemanyes.
- 8.- Dur a terme una coordinació estable amb els centres de primària d'on provenen els alumnes per tal d'intercanviar informació sobre el grau de coneixement i ús de la llengua catalana i de les altres llengües que coneixen.
- 9.- Coordinar activitats d'interès cultural i lingüístic amb els altres centres d'ensenyament secundari ubicats a l'entorn del centre: activitats literàries per Sant Jordi, participació en els clubs de lectura de les biblioteques municipals.
- 10.- Assessorar els òrgans de gestió en el compliment del Projecte Lingüístic del Centre d'acord amb les disposicions legals vigents.
- 11.- Establir criteris lingüístics clars en la confecció de la revista del centre o en altres activitats.

- 12.- Fer del català la llengua d'ús habitual en la preparació i execució d'activitats extraescolars.
- 13.- Garantir el domini oral i escrit de la llengua catalana i de la llengua espanyola.
- 14.- Garantir l'aprenentatge de la llengua catalana als alumnes d'incorporació tardana, bo i oferint-los totes les facilitats i mitjans per a una adequada adquisició lingüística. Durant el curs 2019/20 s'ha proporcionat una Aula d'acollida amb recursos intern per atendre la urgència lingüística d'un grup d'alumnes nouvinguts d'arribada recent.
- 15.- Incentivar l'ús de la llengua catalana entre l'alumnat.
- 16.- Contribuir a desenvolupar el grau de consciència lingüística entre l'alumnat.
- 17.- Controlar l'ús i la qualitat de la llengua oral i escrita en els serveis dependents del centre.
- 18.- Fer les adequacions metodològiques necessàries per tal que els continguts i les estructures comuns de l'àrea de llengua tinguin una aplicació adequada en les assignatures de llengua i literatura catalanes i llengua i literatura espanyoles.
- 19.- Organitzar activitats on es potenciï la participació de l'alumnat en actes culturals i socials en català (concursos, obres de teatre, jornades culturals, revista del centre, cantada de nades, servei social a la comunitat, participació en les festes locals, clubs de lectura, ràdio Sant Fruitós ...)
- 20.- Fomentar la creativitat de l'alumnat a través de l'ensenyament de les llengües per tal que tinguin la capacitat d'exposar les seves idees, emocions o inquietuds d'una manera pròpia, tant oralment com per escrit.
- 21.- Fomentar el vessant artístic de l'alumnat a través del teatre en català (optativa de 4t d'ESO) i en la creació de dissenys retolats en català per a actes que s'esdevinguin en el centre: obres de teatre, portades de revista, disseny de tríptics... (àrea visual i plàstica).
- 22.-Fomentar el gust i l'hàbit de la lectura amb el Pla Lector i a partir de la incentivació lúdica i cultural en diferents fronts:
 - Participació voluntària en clubs de lectura de les biblioteques municipals de Sant Fruitós i Navarcles.
 - Augment de la dotació de llibres de la biblioteca del centre.
 - Exposició de novetats literàries en un lloc destacat de la biblioteca del centre.
 - Increment de llibres a les aules, a partir de títols dels diferents departaments, de donacions del personal docent, de partida pressupostària del Departament d'Ensenyament i de compres de l'AMPA del centre a demanda dels diferents departaments.
 - Participació en el concurs de "Lectura en veu alta" de la IEC .
 - Participació de l'alumnat de 4t que fan el Servei comunitari amb la gestió, la lectura i la recomanació d'obres, assessorats per la biblioteca de Sant Fruitós.

- Elaboració de material gràfic per penjar a les aules elaborat pels alumnes per tal de motivar la lectura: recull de recomanacions del professorat, de les famílies,...; recerca d'efemèrides literàries, filmació de booktràilers...

23.- Establir uns criteris comuns per tal que tot el professorat vetlli perquè l'alumnat faci un bon ús oral i escrit de la llengua catalana.

24.- Els PI (Pla Individualitzat) es centraran essencialment en l'adquisició de les competències bàsiques per part de l'alumnat al qual s'apliqui. En aquest sentit, bona part del currículum treballarà les competències lingüístiques en català i en castellà.

25.- Potenciar al màxim l'aprenentatge i l'ús de les llengües estrangeres.

26.- Conscienciar sobre la importància de l'estudi de la llengua i la cultura clàssica per tal de comprendre l'origen etimològic i gramatical de bona part del vocabulari de les nostres llengües vehiculars; valorar-les com a font de coneixement de les nostres arrels lingüístiques.

27.- Potenciar i facilitar que l'alumnat amb perfil humanístic pugui accedir als estudis de grec.

4. ENSENYAMENT I ÚS DE LES LLENGÜES EN EL CENTRE

4.1. Objectius generals lingüístics

1.-L'alumnat ha d'assolir un bon domini de la llengua catalana i ha de saber expressar-s'hi amb fluïdesa i correcció, tant oralment com per escrit.

2. L'alumnat ha d'assolir un bon domini de la llengua espanyola i ha de saber expressar-s'hi amb fluïdesa i correcció, tant oralment com per escrit.

3.-Els aprenentatges s'han d'introduir de manera coherent; per tant s'intentarà posar en pràctica els continguts que s'hagin explicat de forma teòrica en l'altra llengua per evitar duplicitats en la part teòrica.

4.-L'alumnat d ESO, que té com a primera llengua estrangera l'anglès, ha d'assolir el domini suficient d'aquesta llengua de manera que pugui usar-la de forma competencial.

5.-L'alumnat d'ESO que ha triat el francès com a segona llengua estrangera també haurà d'assolir-ne el domini suficient de manera que pugui usar-la de forma competencial.

6.-L'alumnat de Batxillerat que segueixi el currículum normal haurà d'assolir un domini de l'anglès que li permeti poder cursar estudis superiors en aquesta llengua.

7.-L'alumnat de Batxillerat que cursi el Batxibac haurà d'assolir un domini de l'anglès i del francès suficient per poder cursar estudis superiors en qualsevol de les dues llengües.

8.-S'haurà de garantir la continuïtat de l'ensenyament de les dues llengües estrangeres, si més no per als alumnes d'una mateixa promoció.

9.- L'alumnat pot triar encara la introducció d'una tercera llengua estrangera: l'optativa d'alemany a 4t d'ESO i a Batxillerat.

10.-Les llengües estrangeres s'ensenyaran en la mateixa llengua estrangera en la mesura en què es pugui i, en el seu defecte, quedarà com a llengua subsidiària la llengua catalana (diccionaris, traduccions, explicacions complementàries...).

11.-Les àrees de llengües tindran sobretot un enfocament competencial, especialment al primer i segon cicle de l'ESO.

12.-La línia pedagògica a seguir en l'ensenyament de les llengües no exclou ni l'ensenyament de la gramàtica ni la pràctica habitual basada en l'ús de la llengua, tant oralment com per escrit. Les programacions hauran d'atendre la combinació d'aquests dos vessants.

Es tindrà en compte de no deixar de banda l'estudi de la morfologia i la sintaxi, a nivell teòric i pràctic, donada la seva cabdal importància a l'hora de desenvolupar la capacitat de raonament de l'alumnat.

13.-Es potenciarà la comprensió i l'expressió escrita a través de la pràctica habitual, amb l'ús de textos propis de la vida quotidiana de l'alumnat (diaris, revistes...) i en la producció de textos de totes les tipologies textuais, presentacions per ordinador, entrevistes, enquestes, diferents parts del "Projecte de Recerca" de 4t d'ESO i del Treball de Recerca de Batxillerat.

En l'ensenyament de la literatura es donarà importància a l'aplicació pràctica dels continguts a partir de la lectura, la comprensió i la redacció de textos.

14.-Es potenciarà el treball de la comprensió i l'expressió oral a partir d'exposicions orals de textos expositius, argumentatius i descriptius; i també amb una bona participació a l'aula, en activitats teatrals, debats, simulacions de rols quotidians, etc... per tal de garantir un bon aprenentatge dels diferents registres orals de la llengua.

15. - Es donarà molta importància al Pla Lector que s'aplica a tot l'alumnat de l'ESO i en el qual s'impliquen totes les matèries del centre que s'imparteixen en una aula. Cada dia l'alumnat haurà de dedicar 20 minuts diaris a la lectura, assignats a matèries diferents segons el dia, exceptuant les matèries de Llengua catalana i literatura i Llengua castellana i literatura, que hi dedicaran una hora setmanal cadascuna.

4.2. Llengua catalana: llengua vehicular del centre

Característiques de l'ús del català en l'institut Gerbert d'Aurillac:

- 1.-El centre té com a llengua d'ensenyament el català, la llengua pròpia de Catalunya.
- 2.-La llengua vehicular del centre és el català. En aquesta llengua s'impartirà les diferents àrees del projecte curricular (explicacions, textos, proves...), exceptuant :
 - Les llengües estrangeres i literatura espanyola.

- Les matèries en francès que tenen els alumnes de Batxibac com a obligatòries: Llengua i literatura francesa(1r i 2n de BAT, Història de França i d'Espanya(2n BAT) i Teatre (2n BAT).
- Les classes de Tecnologia, Experimentals, Ciències Socials i Matemàtiques que participen en el projecte CLIL.

3.-El professorat que s'incorpori al Centre s'adaptarà al Projecte Lingüístic.

4.- Els continguts de l'àrea de llengua es divideixen en:

- a) Llengua catalana i literatura
- b) Llengua espanyola i literatura

5.-El català és la llengua utilitzada per tots els òrgans de gestió i funcionament extern i intern del Centre, tant en l'ús oral com en l'escrit.

6.-La llengua catalana és la llengua en què es realitzen les activitats culturals i d'esbarjo del Centre.

7.-La llengua catalana és la llengua vehicular de la web del centre.

8.- La llengua catalana és la llengua vehicular de la revista del centre *Gerbi*, que s'edita en format digital. Tanmateix també hi apareixen o hi poden aparèixer textos en altres llengües treballades en el centre: anglès, francès, castellà i alemany.

9.-L' AMPA realitza les seves activitats en català.

4.2.1. l'Aula d'acollida

Des del curs 2021-22 el centre disposa oficialment d'una aula d'acollida amb una dotació de mitja jornada de professor, mentre que anteriorment s'havia ofert aquest servei d'acollida amb recursos interns del centre, quan calia. A causa de l'increment d'alumnat de procedència estrangera, per al curs 2022-23 l'administració ha augmentat la dotació d'aula d'acollida a una plaça sencera.

L'aula, coordinada per una professora de l'àmbit de llengua catalana, utilitza normalment el català com a llengua de recepció de l'alumnat, tant en el cas dels alumnes immigrats hispanoparlants com en els d'altres procedències d'arreu del món.

4.3. Llengua castellana: llengua curricular

El castellà s'utilitza en el currículum de les matèries no lingüístiques a partir de material audiovisual (tutorials, reportatges, pel·lícules...) i d'altres materials escrits procedents de la premsa i/o d'Internet.

En el temps dedicat al Pla Lector, l'alumnat escull lliurement la llengua de les seves lectures. Quan l'horari del Pla Lector coincideix amb matèries de llengua, l'alumnat ha de llegir en la llengua de la mateixa matèria (castellà, català, anglès o francès).

4.4. Tractament de les llengües estrangeres:

4.4.1. Tractament de l'anglès:

Des de l'institut, amb la col·laboració del Departament didàctic de Llengües Estrangeres, es potencia l'ús de l'anglès amb les següents eines i estratègies:

1.- La participació en un projecte Erasmus+ anomenat *Manifold Europe*, relacionat amb un projecte *e-twinning* que es desenvolupa entre 6 centres de secundària de diferents països europeus. Aquest projecte consta de quatre blocs:

1r -Conèixer la cultura pròpia.

2n-Conèixer la cultura de les comunitats immigrants que viuen a l'estat.

3r-Conèixer la cultura dels països participants en el projecte.

4t-Visitar alguns dels països participants. Durant el curs 2021/22 la trobada dels centres participants s'ha realitzat a Tamarit (Tarragona) i s'ha pogut fer el viatge a Turquia pendent dels cursos afectats per la pandèmia.

Aquest projecte Erasmus+ s'ha donat per finalitzat el curs 2021-22 i l'institut s'ha compromès en un nou projecte amb els mateixos centres participants de cara als propers cursos.

2- Participació en un projecte GEP per permetre l'ús de l'anglès en assignatures no lingüístiques. Durant el curs 2019-20 e va acabar el període de formació del projecte GEP i actualment continua en plena aplicació al llarg de tots els cursos de l'ESO. En el cas del nostre centre, el projecte GEP implica l'aplicació de metodologia CLIL en les àrees de Tecnologia, Experimentals, Matemàtiques i Ciències Socials, amb professorat d'aquestes àrees que compta amb la titulació idònia en anglès i amb l'assessorament de la coordinadora GEP del departament de llengües estrangeres.

3. Altres estratègies per a la promoció de l'ús de la llengua angles entre l'alumnat són:

- Presència de l'anglès en els concursos literaris, com el de Sant Jordi.
- La realització de treballs de Recerca en anglès.
- Llibres de lectura a l'aula en anglès de diferents nivells per llegir durant les hores de Pla lector (excepte en les matèries de Llengua i literatura catalana i de Llengua i literatura castellana).
- Augment de llibres que siguin novetats literàries en anglès a la Biblioteca del centre i servei de préstec d'aquest tipus de llibres.
- Participació en anglès en la revista del centre.

4.4.2. Tractament del francès:

Els objectius del tractament del francès, si es té en compte que el nostre centre compta amb els estudis de Batxibac, són:

- 1.- Oferir una optativa de segona llengua estrangera en francès a tot l'alumnat de 1r d'ESO per tal que es tingui un primer contacte amb aquesta llengua.
- 2.- Garantir un bon nivell de la llengua francesa en l'optativa de francès de 2n, 3r i 4t d' ESO, per possibilitar que l'alumnat pugui cursar el Batxibac com a ensenyament postobligatori en el nostre centre.
- 3.- Garantir la continuïtat del Batxibac amb les actuacions següents:
 - Formació adequada del professorat que ha d'impartir les assignatures d'Història i Teatre en francès i Educació Física.
 - Intercanvi del nostre alumnat de l'optativa de 4t d'ESO i l'alumnat que cursa el Batxibac amb un centre de secundària de França (actualment amb el Lycée Jean Giraudoux de Châteauroux)
 - Realització de la matèria Estada a l'empresa en entitats o empreses on el francès també és llengua vehicular (acadèmies, empreses amb molta comunicació amb França, o altres)
 - Intentar la creació d'un grup-classe només per als alumnes de batxibac per tal de facilitar-ne un bon funcionament.
- 4.- Potenciar l'ús del francès en altres activitats docents com la web del centre, la revista o els concursos literaris.
- 5.- Participar en programes d'intercanvis a nivell internacional com l'esmentat Erasmus+.

4.4.3. Tractament d'altres llengües

El centre ofereix una optativa d'alemany com a tercera llengua estrangera a 4t d'ESO i al Batxillerat.

4.5. Mecanisme de revisió del PLC

El PLC s'actualitzarà cada dos anys (la propera revisió es farà per al curs 2024-25) i es tindran en compte els resultats de les proves i avaluacions periòdiques per tal de captar si hi ha disfuncions o desequilibris en el coneixement per part de l'alumnat de les llengües d'ús comú.

En aquest sentit, s'observen els resultats de les **avaluacions internes**, tant amb mètodes objectius, com les comparacions numèriques de les notes globals de castellà i de català, com amb mètodes subjectius derivats de l'observació directa del professorat implicat.

Pel que fa a les **proves externes**, es té en compte la comparació dels resultats numèrics de les proves de Competències Bàsiques de 4t d'ESO com les de les Proves d'Accés a la Universitat.

D'altra banda, també es tenen en compte les observacions directes sobre la realitat sociolingüística per part del professorat, tant a través dels equips docents com per altres vies.

Pel que fa a les llengües estrangeres, l'observació es fa per l'anàlisi dels resultats interns i pel dels resultats de les proves de Competències Bàsiques de 4t d'ESO, de la matèria obligatòria d'anglès a les PAU així com dels resultats de les proves de Llengua i Literatura Franceses a les Proves Externes que donen accés al diploma de *Baccalauréat* francès.